

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ג' ניסן תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות כח
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן י"א עד אמצע סעיף ב' "ונוהגין".
מוסר: חפץ חיים - כלל ד' אות ט' עד אות י"א.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק י' עד שער הבטחון פתיחה 'ואם יבטח ברוב עושרו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

כשמרן הגר"ח זצ"ל התבטא: "זה מופת שלי" | כיצד התגלה הסוד על החברותא של הרב מפוניבז' | מה חיפשה הציפור העקשנית בבית משפחת כהן? | 2371

הסיפור היומי

**יום אחד חזר רבינו מבית כנסת ואמר:
"ראיתם את האברך שעלה לתורה וקרא
שם לבת שלו? זה מופת שלי"...**

הרב יעקב ישראל קניבסקי שליט"א נכדו נאמן ביתו של מרן הגר"ח זצ"ל בסיפור מופלא שנשמע בימי השבעה | מגזין 'במה'

על הנסיעה הזאת ויש לנו היתר מרבנים, אני רוצה לנסוע".
המשיך רבינו ואמר: "אבל לא כדאי, לא כדאי, לא כדאי".
האברך אמר, "אטלפן לאשתי ואומר לה שהרב אמר לא לנסוע". רבינו אמר: "בסדר".
האברך יצא החוצה, התקשר לאשתו, חזר לרבינו ואמר: "אשתי אומרת שהיא מוכנה לבטל את הנסיעה אם רבינו יגיד שיהיו לנו ילדים".
רבינו אמר: "בסדר, יהיה לכם ילדים". כעבור עשרה חודשים נולדה להם בת...
ומה אירע עתה שלראשונה שמעו התבטאות כזו מרבינו על כך שעשה מופת?
אמר רבינו: "לא לכבודי עשיתי את זה, אלא לכבוד בית אבא. כיון שאבא (מרן הסטייפלער זיע"א) היה נגד הדברים האלה".

bama.org.il 'במה'

את המעשה דלהלן סיפר משהו בשבעה, ומיד אבי אמר שהוא זוכר את הסיפור הזה.
יום אחד חזר רבינו מבית כנסת ואמר: "ראיתם את האברך שעלה לתורה וקרא שם לבת שלו? זה מופת שלי".
זה היה מפליא מאוד, ובכלל עצם הדבר שרבינו התבטא בנוסח זה על עצמו שעשה מופת.
וכך סיפר רבינו:
"האברך הזה כמה שנים לא היו לו ילדים. אני מכיר אותו. יום אחד הוא הגיע אלי ואמר שהם החליטו שהם נוסעים לבלגיה, יש שם איזה מקום שמטפלים".
רבינו לא אהב את סיפור הדברים והנסיעה לשם ואמר לו: "לא כדאי לנסוע".
אמר האברך לרבינו: "הרב, אני יודע שהרב כך חושב, אבל אני מגיע לרב לקבל ברכת הדרך. זה פשוט לא שייך, אשתי מתקשת

"כידוע, לפני ר"ח ניסן נהגו לספר את שלושת הסיפורים הידועים כסגולה לפרנסה; ובכן, נוסף עוד סיפור רביעי, ששמעתיו היום מבעל המעשה..."

איזה חוב". אך המנהל התיישב אתו לעבור על כל החשבונות וכעבור שעה מועטה התברר שהוא חייב לו כמה מאות דולרים. הוא רשם לו צק על הסכום והיהודי שמח שיש לו כבר קצת מזומנים להוצאות החג.

כיון שיצא משערי הת"ת עם הצק בידו, מצלצל הטלפון. בני ביתו נמצאים מהעבר השני ואומרים: "עשינו קנייה על כל צרכי החג בחנות פלונית, אך אין לנו כסף לשלם". אמר להם היהודי אבי המשפחה: "אין שום בעיה! עכשיו הוחזר לי חוב ישן והנה אני מגיע אל החנות לשלם".

מספר היהודי: "העברנו את כל המוצרים בקופה, וראה איזה פלא! הסכום לתשלום יצא בדיוק אותו סכום שהיה רשום על הצק שקיבלתי זה עתה מהמנהל - בדיוק ממש, לא פחות ולא יותר".

היהודי מספר שצילם גם את החשבונות שיצאה מהקופה וגם את הצק והביא אותם למנהל הת"ת שיתלה את שניהם על לוח המודעות ויראו כולם איך הקב"ה עוזר לבניו שיהיה להם לצרכי החג...

ברור לנו שסיפור זה הוא גם כן סגולה לפרנסה, כי אף הוא מחזק את האמונה בלב שהקב"ה נותן לכל בני ישראל את צרכי הפסח בהרחבה...

(הבינני)

שח הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א:

כידוע, בערב ר"ח ניסן נהגו לספר את שלושת הסיפורים הידועים כסגולה לפרנסה. והנה פשוט וברור שטעם הסגולה הוא משום שהם מחזקים בלבנו את האמונה שהקב"ה מזמין ליהודים את כל צרכיהם. ובכן, נוסף עוד סיפור רביעי, סיפור ששמעתיו היום מבעל המעשה:

יהודי זה היה במשך תקופה ארוכה בלי שום עבודת פרנסה ומצבו היה דחוק מאוד. מצוקתו גדלה שבעתיים כשראה שחג הפסח מתקרב ובא ואין לו פרוטה לפרוטה. אך הוא התחיל בהכנות החג ככל בית ישראל ושם מבטחו בה' שישלח לו את עזרו.

בין שאר ההכנות, הכניס את רכבו לשטיפה ונקיון לכבוד פסח, כשנאמר לו שהניקיון יקח כך וכך זמן ויחזור בשעה פלונית לקחת את רכבו נקי ומצוחצח. הוא חזר בשעה היעודה, אך אמרו לו שזה יקח עוד חצי שעה. לא ידע היהודי מה לעשות - לחזור ולשוב בזמן קצר כל-כך? הביט סביבו וראה שבסמיכות מקום עומד תלמוד תורה שלפני שנים הרבה הוא שימש שם כמלמד, גמר אומר לערוך שם ביקור ולברך את המנהל ואת שאר אנשי הצוות בברכת שלום ולהזכיר קצת נשכחות...

כיון שהמנהל ראה אותו נכנס, מיד יצא לקראתו ואמר לו: "טוב שבאת! אני חייב לך כסף..." היהודי אמר לו: "איני זוכר שאתה חייב לי דבר! זכורני שנפרדנו לשלום ולא נראה לי שנשאר בינינו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

האם מותר לתת 'קמחא דפסחא' מכספי מעשר? האם 'קמחא דפסחא' מקיימים דווקא בקמח או גם בכל צרכי החג?

Chen Leopold/Flash90

5 פנינים על 'קמחא דפסחא'

מכספו, דעת הגר"נ קרליץ שיש לתת לעניים מעות, והם ייקחו בהן מצות. ובספר 'נהר מצרים' (הלכ' פסח ס"א) כתב, שבזמנו היו נוהגים במצרים לחלק לעניים מצות אפיוות, לפי שצער הוא להם לטפל בטחינה ובאפיה, וכתב שכן נהגו בעיה"ק ירושלים. והרוצה לקיים מנהג זה באופן המהודר ביותר, דעת הגר"נ קרליץ שיתן לעניים אף את שאר צרכי החג, שכן לא הוזכרה נתינת חיטים וקמח אלא משום שזו הנתינה המועטת ביותר בה מקיימים מנהג זה.

(שם, הערה 9 ו-8)

4. האם גם תלמידי חכמים מחוייבים לתת קמחא דפסחא?

הא"ר (ס"ק ה) כתב בשם 'שיירי כנסת הגדולה' (הגה"ט אות ב), שגם תלמידי חכמים אף על פי שפטורים מלתת מיסים, מ"מ חייבים לתת 'קמחא דפסחא'. והעיר על כך הפמ"ג, שה'שיירי כנסת הגדולה' לא כתב אלא שבעירו נהגו כן, ויתכן שאין כוונתו שיש לנהוג כן בכל מקום.

(שם, הערה 11)

5. עני המחמיר לאכול דווקא מצה שמורה משעת קצירה, האם חייבים בני העיר לספק לו זאת?

עני בר אוריין המדקדק במצוות ורוצה להדר ולאכול רק מצה העשויה מקמח שנשמר משעת קצירה, כתב הפתחי תשובה שחייבים לתת לו קמח זה ממעות 'קמחא דפסחא', וכן עני שנהג בשנה הקודמת לאכול מצה שמורה דווקא, חייבים לתת לו קמח זה. ומעניין לציין כי לעניין נר חנוכה, כתב בביה"ל בסימן תרעא, שאף על פי שגבאי צדקה חייבים לתת לעני נר להדליק, מ"מ אינם חייבים לתת לו אלא נר אחד בכל לילה, כדי שיקיים את עיקר המצוה, דהיינו מצות נר איש וביתו, אבל אינם חייבים לתת לו נרות כדי שיהיה מן המהדרין.

(שם, הערה 6)

(מתוך 'ביאורים ומוספים' מבית 'דרשו' בהלכות 'קמחא דפסחא', ברמ"א ובמשנ"ב, סימן תכ"ט)

1. מי שאין לו כסף, האם חייב ללוות מאחרים כדי לתרום ל'קמחא דפסחא'!

בשו"ת משנת יעב"ץ פוסק שהחיוב לתת מעות ל'קמחא דפסחא', אינו רק מצד מצוות צדקה, אלא גם מצד מצוות 'שמחת יום טוב', ולכן החובה מוטלת גם על מי שאין לו כסף, שפטור ממצוות צדקה אבל מחוייב במצוות שמחת יום טוב, ולכן חייב ללוות כסף מאחרים כדי לתרום ל'קמחא דפסחא'.

וכדאי לעיין גם בלשון הרמב"ם (פ"ו מהל' יום טוב הי"ז-יח) וז"ל: "וחייב אדם להיות בהן שמח וטוב לב וכו', וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האומללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו".

(או"ח ס' תכ"ט, ע"פ 'מוספים וביאורים' הערה 12)

2. האם מותר לתת 'קמחא דפסחא' מכספי מעשר?

למרות שנתנית קמחא דפסחא היא חיוב גמור כאמור בהערה הקודמת, כתבו האחרונים שבזמננו מותר לתיתה גם מכספי מעשר, ואין זה נחשב לפורע חובותיו מכספי מעשר, שאסור לעשות כן. והסיבה היא, שבזמננו לא נוהגים שהקמחא דפסחא הוא מס קבוע, ואין סכום קבוע שחייב כל אחד לתת, ולכן אין זה חוב כספי, ומותר לתת מכספי מעשר.

זו דעת הגר"שז אוערברך, 'הליכות שלמה' פסח פ"ב דבר הלכה אות ג; והגר"נ קרליץ, 'חוט שני' פסח פ"א ס"ק ב.

(שם, הערה 7)

3. האם 'קמחא דפסחא' מקיימים דווקא בקמח או גם בכל צרכי החג?

מעיקר הדין חובת קמחא דפסחא היא לתת לכל עני קמח די הצורך כדי לאפות מצות למשך החג. אבל בזמננו שאין כל אחד אופה מצות לעצמו אלא הן נאפות במאפיות וכל אחד רוכש אותן

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

"אם יהיו מי שיתעקשו בכל זאת להחמיר, עליהן לדעת כי בחומרות מיותרות אלו יש סכנה גדולה לגרימת קולות רבות, ולעיתים אף לביטול מצוות היום..."

בין חומרות ראויות לבין קפידות מיותרות ששכרן יוצא בהפסדן - הלכה למעשה מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

עקרת הבית עומדים מכשירי וחומרי ניקיון שלא היו מצויים בעבר [שואב אבק ומפשירי שומנים]. למרות כל זאת, הלחץ והמתח המלווים את עבודות ניקיון הפסח, הגיעו לדרגות בלתי הכרחיות ואף מיותרות...

עקרת הבית הופכת להיות פקעת עצבים ואינה מסוגלת ליהנות משמחת יום טוב של הפסח, ומתקשה להשתתף במצוות ובחיובים בליל הסדר... על האשה לצפות לחג בשמחה ולא להירתע ממנו כמו מתשעה באב... ומכיוון שעל האשה להגיע לליל הסדר נינוחה וערנית כדי לקיים מצוותיה עם כל שאר בני המשפחה, על כן ברור שביצוע החובות של ערב הפסח, צריך להיות מחושב ביחס לחובות החג עצמו.

אין לבטל מנהגים שהועברו בכלל ישראל מדור לדור, אך ישנן הנהגות שונות שנשים לקחו על עצמן כיום, שאינן המשך למסורת ולמנהגים מדורות עברו. לדוגמא, אם אדם אינו מוכר את החמץ שברשותו, כמובן שהוא חייב לנקות היטב את כל כליו ולבדקם מכל חמץ שנשאר עליהם, או לפסול את החמץ בחומרים חריפים מלהיות ראוי למאכל, כפי תקנת חכמים שחייבו בדיקת חמץ וביעורו [שהרי אינו מוכר חמץ, וכשישתמש אחרי הפסח, במעבד מזון, בתנור ובתבניות שלא נוקו לחלוטין, יעבור באיסור חמץ שעבר עליו הפסח, שאסור אפילו בפחות מכזית באכילה ובהנאה].

אבל אם החמץ נמכר, כמו שנוהגים כולם כיום (רבים אומרים "אנו לא סומכים על המכירה", ולא מוכרים חמץ... אבל גם הם עומדים בתור למכירה...), אם כן אין הכרחי כבר קרצוף הסירים המחבתות, הצלחות וכדומה, אשר ממילא מאוחסנים בארונות סגורים. אם יהיו מי שירצו בכל זאת להתעקש ולהחמיר על עשיית העבודה המיותרת, צריך לדעת כי בחומרות אלו יש סכנה גדולה לגרימת קולות רבות, ולעיתים אף לביטול מצוות היום - חיובים מן התורה ומדרכנו, שהנשים חייבות בהן בפסח כמו האנשים, ובמיוחד בשולחן הסדר.

כתב בשו"ת הרדב"ז (ג, תקמ"ו): "ומה שנהגו אמותינו מאז ומעולם להרבות בעסק זה יותר מן הנצרך באמת, על פי שאמרו במדרשות כי חמץ בפסח 'שאר שבעיסה', וכלה גרש יגרשנו מכל מבואותינו וסתרנו לבנו ויחפשו בחורים ובסדקים".

אכן, ערבי פסחים הינם ימים קדושים בהם כל נפש יהודית מתעלה, בהתאם לדרגתה, "כי ידוע הדבר ואמת, שכל האדם נפעל כפי פעולותיו" (ספר החינוך מצווה ט"ז), ותוך כדי העמל, היגיעה והטרחה המרובה, חשים כולם בפועל עד כמה, יחד עם הניקיון הגשמי, בד בבד עם המירוק והקרצוף של הכלים, והחיפוש הבלתי-נלאה אחר כל פירור חמץ - מתנקה גם כן הנפש ניקיון רוחני - "כבולעו כך פולטו".

ראויים להיזכר דברי הגאון הקדוש רבי קלונימוס קלמיש מפיאסעצנא ז"ע"א באחד ממאמריו ב'חובת התלמידים': "קדושינו ז"ל אמרו, שחג הפסח בחינת אהבה, לפי שהאדם מרגיש בעליל את כל מצוות הפסח, זהירותו ודקדוקו, ומתוך חביבות ואהבה, רץ בכל כוחו הבן [והבת] לקיים מצוות האב... רוצה הוא לכנוס כל כולו לחורים ולסדקים, קופץ הוא על התנור, מכניע ודוחק עצמו אל תחת למיטה, כי הלב עורג ודעתו אינה מתקררת, ומעתה כמעט קשה לו כבר לדבר דברים שאינם מענייני הפסח. להגיע ל הכלים, לקנות מה על פסח... זהו כל דבוריו ומחשבותיו ובכולו שקוע הוא בהפסח...".

דברי הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל בנוגע לניקוי וההכנה לפסח בימינו: נראה, כי נתפסנו בימינו במלכודת. אמנם הבית המודרני הממוצע, גדול יותר מאשר בעבר. רהיטים, כלים ובגדים למכביר ממלאים את הבית; אבל, מאידך, המרצפות עשויות כיום מאבן, ולא כבעבר כאשר רצפת העץ או העפר דרשה קרצוף וניקיון יסודי בכל חריץ וסדק; הארונות והשולחנות מצופים בלכה או בפורמייקה שלא כבעבר, שהיו עשויים מעץ גלמי - עובדה שדרשה לקראת הפסח גירוד וקרצוף ולעיתים אף שיוף, כדי להבטיח שאף פירור אוכל לא נותר בסדקים. בימינו, לרשות

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לאחר השיעור ליוזה רבי שמחה את הרב מפוניבז' לביתו, ומשהגיעו, תחב את רגלו בין המשקוף לדלת והודיע מפורשות: ראש הישיבה לא יכנס לביתו עד שיגלה לי את הסוד...

ר' שמחה קיבל את מבוקשו, אולם לאחר שנים עשה לו תלמיד את אותו 'תרגיל' בדיוק, וכך נתגלה הסוד לכל באי עולם | סיפור מופלא על כוחה של תפילה על רוחניות

מה יעלה בגורלי? רבוש"ע, עשה עמדי חסד ותן בלבו להסכים לשוב ללמוד עמדי... עוד 'נסיון' אחד.

כמובן שאחר שמיעת תפילות זכות ונקיות כגון דא, בכיות וזעקות היוצאים מן הלב, פנה אליו הפוניבז'ר ביום ראשון בשבת ואמר לו: התבוננתי במה שהיה עמנו, חשבתי דרכי והחלטתי לנסות לעוד 'תקופה נוספת' (ולא סיפר לו שהוא היה 'שומע תפילה'), ותקופה זו נמשכה שנים רבות...

ומסיים הפוניבז'ר: לא אוכל להגיד ולספר מה שמו של אותו בחור, אבל זאת אגידה, כי הלה נעשה ל'גדול הדור' ממש, וגם אני בטרם אגש לתת שיעור לבני הישיבה, לא אגש אם לא עיינתי בספרו שחיבר החברותא הנ"ל, מה יש לו לחדש על סוגייתנו.

באותו שיעור ישב מי שנעשה לימים ראש ישיבה מפורסם, מורה ודאין, ה"ה רבי שמחה קוק שליט"א, אשר החליט כי הוא חייב לדעת מיהו ה'חברותא', על כן ליוה את ראש הישיבה - הפוניבז'ר, עד פתח ביתו מבחוץ, ומשנפתחה הדלת העמיד את רגלו בין משקוף לדלת והודיע מפורשות: רה"י לא יכנס הנה בלתי אם גילה את אזניי מי הוא ואיזהו אותה חברותא טמירה ונעלמת... בלית ברירה גילה הפוניבז'ר את ה'סוד'.

הגאון רבי שמחה הנ"ל סיפר זאת באמצע שיעור, ובין משתתפי השיעור היה הגאון רבי יהודה שטיינהויז, שהחליט לעשות כמעשי רבו. ליוה את רבי שמחה עד פתח ביתו, שם הכניס רגלו בין המשקוף לדלת, והודיעו כי 'כאשר עשה כן ייעשה לו' - יגלה לן מר מי היה אותה חברותא. ומשם יצא הסוד לכל באי עולם - אותו בחור היה ה"ה הגאון האדיר רבי אלחנן וואסערמאן ז"ע שהעניק חמה בקומתו...

ללמדך גודל כוחה של תפילה על רוחניות - כי אף במקום הגרוע ביותר, כה חלשים כשרונותיו עד שגם ה'חברותא' עזבו לאנחות, והוא אינו מתייאש אלא מרים קולו עד לשמים בתפילתו ונענה...

(הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, באר הפרשה)

סיפר גאב"ד פוניבז' זצ"ל באחת השנים בדרשתו ב'ירחי כלה' בישיבתו הקדושה.

בימי חורפו למד הפוניבז'ר ב'מיר' שבגולה, שם קבע באחד מהזמנים ללמוד חברותא משותפת עם בחור חשוב מאד - צעיר ממנו, אך מתמיד עצום העוסק בתורה מתוך חשקות עצומה עד מאד. אך לדאבון לב הכיר הפוניבז'ר כי 'מקח טעות' יש כאן, מאחר שהחברותא אכן היה מתמיד נפלא לשם ולתפארת, אך לא ידך גיסא כשרונותיו לא היו נדמים כלל לראש עילוי כשל הפוניבז'ר. כשהפוניבז'ר כבר התעמק ב'ראשונים' וכו' היה החברותא עדיין עסוק עם הגמרא ופירש"י ותוס'.

הפוניבז'ר חשב רבות כדת מה לעשות - כי מצד אחד מדובר היה בבחור משכמו ולמעלה - מתמיד נפלא ובעל רצון וחשק עצום, ולא ידך גיסא היה נראה בעליל כי אין ה'זיווג' עולה יפה. בלית ברירה החליט הפוניבז'ר על התפרדות החבילה. ביום השישי בשבת הודיע הפוניבז'ר לחברותא כי הוא מאד מעריך ומחשיב אותו, אבל לתועלת שני הצדדים נראה שעדיף שמיום ראשון והלאה יפנה כל אחד מהם לדרכו והכל יבוא על מקומו בשלום.

ומספר הפוניבז'ר: בליל שב"ק אחר סעודת 'חקל תפוחין קדישין' (כך נקראת סעודת ליל שבת בזה"ק) פניתי לבית המדרש וישבתי ללמוד. משכבו ה'פנסים' (האור והנרות) עליתי ל'עזרת נשים' - שם עדיין ריצדה האש במנורות. תוך כדי הלימוד הנני שומע קול בכי בוקע ועולה מבית המדרש, בכי קורע לב ומטלטל כל השומע אותו. מחלון עזר"נ הבחנתי ש'ארון הקודש' פתוח ולפניו עומד בחור הבוכה ומיילל על מצבו.

ירדתי לביהמ"ד והתקרבתי לצד ארון הקודש כשהנני מהלך על קצות האצבעות, אז שמעתי ברור את 'תפילת הנער' הבוכה מעמקי לבבו ומבקש מהקב"ה בדמעות שליש, אנא ה' הושיעה נא, זכיתי בשעטומ"צ בחברותא טובה ומוצלחת, אלא שמחמת שינוי ה'כשרונות', קרי, חולשת כשרונותי, הודיע שהוא עוזב אותי.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

בני המשפחה לא ידעו את נפשם. משהו מוזר עובר על ביתם, זה כמה ימים שהפכו כבר לשבועות. כל יום, בדייקנות וללא איתורים וחסורים, הציפור מתייצבת על משמרתה, ומפירה את השקט בצפצופיה ודפיקותיה על החלון...

מה חיפשה הציפור העקשנית בבית משפחת כהן כל יום בקביעות?

והמעשים העוברים בסרט נע מחיינו בעולם הזה, השם הוא שייעלם מזכרוננו? הפרט החשוב הזה יישכח?!

חושף הכהן הגדול מאחיו, ה'חפץ חיים' זצ"ל, ביאור מרטיט: בוודאי שכך! כי האדם זוכר כל מיני פעולות שעשה, מצוות שקיים, עבירות שלא עבר, וכל כיצא בזה. והנה, בבואו לשמים ומעבירים את מעשיו לנגד עיניו - הוא עלול לגלות היסטוריה שלא הכיר: מצוותיו נעלמו מתסריט חייו, ועבירות שמעולם לא עשה - חדרו לתוך ההיסטוריה האישית שלו! הוא עומד בשערי בית הדין השמימי ושואל את עצמו 'האם זה אני?!' - היתכן שעשיתי את כל המיוחס לי כאן? להיכן נעלמו כל מצוותי?!'

זהו הרגע המביש, המטלטל, בו הוא מגלה כי שמו, תוכנו, מהותו - הכל שונה. שמו הפרטי אבד, ההיסטוריה שלו איננה. הנשמה סופקת את כפיה באימה, לא מזהה את עצמה במראה הנשקף לנגד עיניה. וזה קורה רק בגלל סיבה אחת: כי הלשון לא היתה שמורה כהלכה, כי האדם לא היה זהיר בכל היוצא מפיו. מעתה אין פלא שכל מצוותיו ומעשיו הטובים עברו לאדם עליו דיבר סרה, וכל העבירות של אותו פלוני המדובר לרעה - עברו אליו, והוא מחוייב בגינן!

ולכן, מגלה ה'חפץ חיים', את הפסוק המתחיל ומסתיים באותיות השם, אומרים בסיום תפילת 'אלוקי, נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה'. כדי להזכיר לכולנו 3 פעמים ביום כמה כדאי לפעול ולהתאמץ, להתמסר ולהיזהר לנצור את הלשון מרע, לשמור את השפתיים מדיבור בגנות הזולת. כי רק כך נוכל להבטיח שנוזהה את עצמנו במראה שתשתקף לעינינו ביום הדיון הגדול, שנמצא את פעולותינו בתסריט ההיסטוריה האישית שתתפרש מולנו בשערי שמים!

הבה ניקח את המסר הזה לתשומת ליבנו, ובעיקר לתשומת לשוננו. זה המסר העולה מפרשת השבוע העוסקת בדיני המצורע - הנענש בנגעים על דיבור לשון הרע, וזה מה שישפר את אורך ואיכות החיים שלנו לאין ערוך. הבה נתבונן במה שיוצא מפיו, הבה נחשוב רגע לפני הנעת לשוננו, נלמד את ההלכות כדי שנדע כיצד לפעול, נוותר על דיבור שהוא ספק מותר. שומר פיו ולשונו - שומר מצרות נפשו!

עקשנות ציפורית יומימית...

את הסיפור המפעים הבא קיבלנו מפי גיבורי, מילה במילה. זהו סיפור שמדהים את כל שומעיו, וככל שהוא לא ייאמן - כך

"זאת תהיה תורת המצרע" (ויקרא י"ד, ב)

בפרשת השבוע הנוכחי, ובאוצרה - נמצאים החיים עצמם. מ' האיש החפץ חיים', כולנו נרגשים לגלות את הכלי והדרך המשפיעים יותר מכל על אורך ואיכות החיים שלנו, אותו משהו שכביכול אינו בשליטתנו - לדאוג לחיינו ולאורך ימינו, אך לאמיתו של דבר זה תלוי רק בנו, כי החיים והיפוכם ביד הלשון.

הלשון שלנו היא איבר נסתר מעין רואים, חבוי מאחורי כספת כפולה של שיניים ושפתיים. למרות זאת, לא פעם הלשון נשלחת למשימות מאות פעמים בדקה, נעה, שולחת וחלילה משתלחת - כמעט ללא מחשבה. הקושי הגדול ביותר הטמון בלשון, הוא הפער האינסופי, העמוק והעצום, בין קלות הנעת הלשון לכל עבר ללא מחשבה והתבוננות, לבין המשמעות האדירה - המועילה או חלילה ההרסנית, היצירתית או חלילה המזיקה - שבכל תנועה של הלשון שלנו.

העוצמה האדירה הטמונה בלשון, נחשפת גם בהתבוננות במשמעות הדיבורים היוצאים מפיו. ה'חובות הלבבות' מגלה סוד מבהיל, שכדאי לזכור אותו ולהבין את עומקו:

יכול יהודי להסתובב בעולם הזה 120 שנה, לבצע אלפי מצוות מדי יום, להתפלל בכוונה וברגש, ללמוד מאות אלפי שעות, לקיים מיליוני מעשי חסד - וברגע האמת, בעולם האמת, לגלות שהוא ריק מכל, יצא מהעולם הזה נקי מנכסיו. כל זאת בגלל שהיה משתלח בלשונו, היה מדבר בגנותו של רעהו.

כמו כאן, גם בשמי שמים יש מערכת של 'העברות בנקאיות'. אדם צובר רבבות מצוות, מיליוני מעשים טובים, מיליארדי זכויות, וחלילה - בהינף לחיצות לשונו מעביר את הכל לפקודת רעהו, רק כי דיבר עליו לשון הרע... כמה עצוב, כמה מאכזב, כמה נורא: חסכוניות של עשרות שנים יורדים לטמיון, בגלל מילים מיותרות!

כולנו יודעים, שהשל"ה הקדוש מציע לנו עצה טובה ומועילה, שלפני סיום תפילת העמידה - נאמר פסוק המתחיל ומסתיים באותיות בהן מתחיל ומסתיים שמנו הפרטי. וזאת, כדי שלא נשכח את השם שלנו ביום הדין, לאחר 120 שנות חיינו. כלומר, מסתבר שבעולם האמת אנו עלולים לשכוח את השם שליווה אותנו בנאמנות לכל אורך חיינו, והזכרת הפסוק הזה - היא סגולה שהדבר לא יישכח. ודבריו אלו מעוררים פליאה של ממש: היתכן כדבר הזה? הלא אנו יודעים כי הכל גלוי וידוע לפני בורא עולם, כל נסתר ונעלם - זכור ביום הדין. דווקא השם הוא שיישכח? מכל מיליוני הפעולות

בדיוק הוא קרה. וזה דבר המעשה:

היה זה לפני כשנה, בכ"ד בניסן תשע"ז, בשעת צהרים בהירה ונעימה. בחלון בית משפחת כהן, בקומה השלישית של בנין המגורים ברחוב אגרות משה 5 בשכונת רמת שלמה בירושלים, התייצבה לה ציפור דרור רגילה למראה, בעלת מקור מחודד במיוחד...

הציפור שנראתה רגילה לכל דבר, התייצבה על אדן החלון, נתמכת מעת לעת בסורגים המקיפים אותה מכל עבר, והחלה מנקרת, נוקשת, מצפצפת, מכה בחלון. כשזה קורה במשך דקה שתיים - זה סביר. כשזה קורה במשך 10 דקות - זה מעט מוזר. כשזה קורה במשך כל היום - זה משונה מאוד, מאוד מאוד משונה! אך כשהדבר חוזר על עצמו יום אחר יום - זה כבר הרבה יותר ממשונה, זה מסיט את תשומת הלב ומתחיל לנקר בראשם של בני הבית. הציפור התייצבה מדי בוקר, בחריצות ובזריזות, בעת הנץ החמה. מאז, במשך שעות ארוכות ולפעמים עד שעות אחר הצהריים המאוחרות - היתה מכה במקורה, מצפצפת בפיה, מנקרת בשולי התריס, מקפצת בעצבנות על אדן החלון. כל נסיונות הגירוש, תליית דיסקים, הצבת דחלילון - לא הועילו. כלום לא עזר, כלום.

יום ועוד יום חולפים, ובני המשפחה לא ידעו את נפשם. משהו מוזר עובר על ביתם, זה כמה ימים שהפכו כבר לשבועות. כל יום, בדייקנות וללא איחורים וחיסורים, הציפור מתייצבת על משמרתה, ומפירה את השקט בצפצופיה ודפיקותיה על החלון. גם אם נפלה מהחלון, הוטמנו לה מכשולים, גורשה בחמת זעם - תמיד מצאה את הדרך לחזור ולהתייצב באותו חלון, למצוא מקום לכפות רגליה ולהוסיף להכות ולצפצף בעוצמת ווליום הולכת וגדילה...

הענין המוזר הוסיף ונמשך, ובני הבית כבר ניסו כל פדיון נפש אפשרי, זעקו בגרון ניחר 'מחול לך', וערכו סביבה סיבובים, תיקונים, פרקי תהלים ועצות אחרות. כל סגולה נוסתה, כל כלי טכני, רוחני, גשמי או מקצועי - נוסה והוכתר בכישלון מוחץ. שוב ושוב הציפור כאן, לא מתכוונת לוותר על ההרעשות שאינן פוסקות...

כבר חלף יותר מחודש ימים של סיוט מתמשך, ולאחר חג השבועות החליט ראש המשפחה, הרב אהרן כהן, לגשת לכותל המערבי ולשאת תפילה חמה מעומק הלב, כדי להבין מה הרמז הנשלח אליו משמים באמצעות הציפור, מהו הקול אותו עוף השמים מוליך אליו. לאחר שנשא תפילה נרגשת, נזכר ביונתן בן עוזיאל עליו נאמר שעוף הפורח מעליו נשרף, והרהר לפתע, שאולי בספרו - תרגום יונתן בן עוזיאל על המקרא, ימצא את הפיתרון לבעיית הציפור...

הוא החליט לחפש בתרגום יונתן בן עוזיאל, למצוא מקום בו הוא דן בנושא הציפורים. כשפתח את פרשת השבוע הנוכחי - פרשת מצורע, הביט בתרגום ובפירושו ונחרד מהגילוי המרעיש שלפניו. עיניו ניצתו באחת, ידיו רעדו, הדברים הכתובים פשוט החרידו את נפשו - - -

שתי ציפורים היה מביא המצורע, שנענש על דיבור לשון הרע,

ביום טהרתו. האחת נשחטת, והשניה משולחת לחופשי. מגלה התרגום יונתן את מטרת שליחת הציפור לחופשי, כדי שאם חלילה יחטא שוב היהודי בלשון הרע ועתיד ללקות בצרעת, תשוב הציפור המשוחררת לביתו, תנקוש ותזכיר: לא אדוני! אל תיכשל שוב בלשון הרע! זכור נא את הציפור שהבאת בעבר לאחר הצרעת, שמור פיך ולשונך!

הרב כהן נרעד. האומנם? ציפור נוקשת בחלון - זו משמעותה? ענין של תיקון חטא לשון הרע? על מה מדובר?! הוא החל להרהר בקורות אותו, מבקש להבין מה קרה. ואז נזכר:

בתו, בהיותה נערה, למדה מדי ערב שתי הלכות בספר 'חפץ חיים'. זה היה מנהגה המבורך, אותו שמרה במשך תקופה ממושכת ללא הפסקה: יום אחר יום היתה מוצאת כמה דקות שקטות, ומתיישבת ללמוד הלכות לשון הרע. בחודש אדר שחלף כמה חודשים קודם - התחתנה הנערה ובנתה את ביתה, ומאז - פסק מביתו קול לימוד הלכות לשון הרע!

לא ייאמן! בביתו עלה ברמה קול לימוד הלכות לשון הרע במשך שנים, אך לפתע הדבר נפסק בחודש אדר. ובחודש ניסן החלה הציפור להתייצב בחלון, נוקשת ללא הרף, מבקשת משהו! היתכן כי דווקא זו הסיבה שהביאה את הציפור לחלוננו? האומנם היא מתייצבת להזכיר את חובת הלימוד היומי וההתחזקות בשמירת הלשון?!

עוד באותו יום, קיבלו על עצמם הרב כהן ובני ביתו להתחזק בלימוד שמירת הלשון, לא לוותר על לימוד ההלכות מדי יום. וראו זה פלא - שלולא סופר לנו מפי הרב כהן בעצמו היה קשה להאמין לו - אך אלה הן העובדות ללא כחל ושרק:

ביום המחרת התייצבה הציפור בחלון, הביטה אל תוך הבית, אך כבר לא נקשה, כביכול מבקשת לוודא שהלימוד היומי נשמר בקפידה רבה... לאחר יומיים, פסקה הציפור מלהתייצב על אדן החלון, נעלמה ואיננה!

משפחת כהן התרגשה, נרעדה לגלות את הדבר. אכן כן, הציפור התייצבה להזכיר את חובת לימוד הלכות שמירת הלשון, נקשה וצפצפה, ביקשה והתחננה, הזכירה ללא הרף: אל תזנחו את הלימוד היומי, אל תוותרו על שעת התחזקות יומית למען טהרת הפה! רק כאשר הצליחו לפצח את שפתה - שבו השקט והשלווה לביתם, באופן פלאי מעורר השתאות!

הבה נתבונן במסר הכביר העולה מהסיפור, שגיבוריו חיים עימנו ומעידים בכל פה. אמנם, את התזכורת הם קיבלו, אבל בעצם - זו תזכורת עבור כולנו: כמה חשוב ליחד זמן ללימוד ההלכות, להתחזקות יומית בשמירה על טהרת הפה והלשון.

הבה נאמץ את המסר הזה אל ליבנו, נהדהה את צפצופי הציפור ההיא באוזנינו... אם לא עכשיו אימתי. בפרשת שבוע זה העוסקת בחטא הלשון נתפוס את עצמנו בידיים, לכוונן לנו סדר לימוד קבוע בהלכות שמירת הלשון, לקבוע לעצמנו דקות התחזקות יומיות שישמרו על לשוננו מכל לשון הרע. כך נבטיח שפינו יישאר טהור ושמור מכל רע, ונזכה בחיים ארוכים ומאירים, שמחים ומאושרים!

אחת המלכודות השכיחות בהן ניתן ליפול בעוון לשון הרע

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

הרחבת דברים בעניין חובת התוכחה בימינו למי שאינו שומר תורה ומצוות. מדברי החפץ חיים כאן נראה אמנם שהוא מצדד להלכה שאין חיוב להוכיח מומר לתיאבון, אולם במקום אחר הוא נשאר בצ"ע בעניין זה, ולכן להלכה דעת הגר"ש אלישיב זצ"ל שמספק יש להחמיר ולהוכיח מומר לתיאבון.

ומה הדין אם הוכיח אדם שאינו שומר מצוות והלה לא קיבל את תוכחתו - האם מותר לשנאותו? על כך מובאים דברי החזון איש, שכיוון שבדורותינו אין אנו יודעים להוכיח (כדברי רבי אלעזר בן עזריה, ערכין ט), על כן אין רשאים לשנאותו.

אמנם פרט נוסף חשוב מאוד מובא שם, שהכלל האמור שכיום איננו יודעים להוכיח, אין משמעותו שהתבטלה מצוות תוכחה בימינו. אלא הכוונה שצריך לדעת איך להוכיח, ולעבוד על כך שיהיו הדברים נשמעים ומתקבלים, ולא סתם להוכיח. וכן עולה ממקומות נוספים ב'חפץ חיים' ובאחרונים נוספים.

אחת המלכודות השכיחות בהן ניתן ליפול בעוון לשון הרע חלילה, היא במקרה של צורך במחאה על כבוד שמים או כבוד התורה, אז פעמים רבות מטעה היצר את האדם ומורה לו היתר - ואף "חובה קדושה" - לדבר בגנותו של הזולת ומתיר לו לגמרי את הרצועה.

בהלכות הנלמדות היום במסגרת הלימוד היומי בספר חפץ חיים (כלל 'סעיף י'), כמו גם בעוד מקומות רבים בספר, נקל לראות עד כמה הדברים אינם נכונים, ועד כמה צריך בכל מקרה ומקרה להיזהר ולבדוק בשבע נפות האם אכן התמלאו כל הפרטים המתירים לדבר בגנותו של אדם מישאל, ובאיזה אופן בדיוק מותר, כדי שלא להיכשל בחטא חמור זה וליפול במלכודתו של היצר.

אחד הנידונים בנושא זה הוא חובת התוכחה למי שעבר עבירה מספר פעמים במזיד, לפני שיותר לדבר בגנותו. וכך, המעיין בביאורים ומוספים של'דרשו' על ההלכות הנלמדות היום מוצא

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה הרוויח הגאון רבי לוי רבינוביץ שבכך שקרא לבתו ע"ש אם חמותו ולא ע"ש אמו?

יבמות דף כח

מחמותו ואילך

ובפרט שאנו נוהגים, על פי רוב, לתת את שם הילד הראשון אחר צד אם הילוד כנודע, ואכן נתן את שמה כרצונה של חמותו. לאחר שנים, בהגיע אחותי לגיל השידוכים, נמצא עבורה חתן מן הטובים ביותר, שהתאים עבורה מכל הצדדים. שם אמו של החתן היה כשמה של אם אבי עליה השלום, ואילו היה נתן לבתו אותו השם כפי שרצה בלדתה, לא היה השידוך יוצא אל הפועל, מחמת איסור'כלה וחמותה' שאסר רבי יהודה החסיד ז"ל בצוואתו (סעיף קטן כ"ג). או אז התברר למפרע'טיב ההשגחה' שהייתה בעת קריאת שם הבת, כשם שאנו מושגחים מלעילא בכל פרט וענין.

(טיב המעשיות)

אבי מורי זצוק"ל, היה יתום מאב ומאם מגיל שמונה. כאשר נולדה בתו הראשונה למזל טוב, היה חפץ מאד לקרוא את שמה על שם אמו עליה השלום, שעדיין לא ניתן עד אז שום שם אחריה, אולם חמותו, זקנתי הרבנית עליה השלום, רצתה שיקרא לה על שם אמה. הלך אבא מארי ז"ל לשאול עצה מהרב הצדיק רבי שמואל דייטש זצ"ל, שהיה מרבה להיוועץ עמו, ושאלו כדת מה לעשות. תשובת הרב הייתה, שבהיותו סמוך עתה על שולחן חמיו, הרי מן הראוי לכבד את חמותו, שאף בכבודה הוא חייב בהלכות כיבוד אב ואם, כמבואר בשולחן ערוך יורה דעה (סימן ר"מ סכ"ד, ופתחי תשובה שם, סעיף קטן כ), ולתת לה דין קדימה בקריאת השם, מחמת'הכרת הטוב' שמחוייב הוא כלפיהם, שכן הכרת הטוב דוחה כל שאר צדדים.

4

מי יודע? המבצע הגדול

ש"לם 99 ₪

וקבל את ארבעת הספרים במבצע הגדול
+ משלוח עד הבית חינם

ניתן להזמין בעמדות נדרים פלוס, או במשרדי דרשו 02-5609000

מהי חומרתו המיוחדת של רבי ישראל סלנטר בנוגע לחוטי הציצית?

להחשיב אף את גזיזת הצמר מהבהמה כחלק מתהליך עשיית החוטים, והחמיר לעצמו לעשותה לשם מצוה. ובנוגע לחוטי צמר המכונים 'פוגאן', שעברו תהליך של ניקוי בין גלגלים, הגורמים ליצירת חוטים רפויים מהצמר, המתפרקים בקלות - נחלקו הפוסקים אם תהליך זה נחשב כטווייה, וצריך לעשותו לשם מצוה, או שנחשב כניפוץ.

[שו"ע יא, א, ומשנ"ב א, ג רד; ביאורים ומוספים דרשו, 2-3]

את חוטי הציצית, חובה מדאורייתא לטוות לשם מצוה; ואם לא נטוו לשם מצוה, הרי הם פסולים. וצריך לבטא את העשייה לשם מצוה באמירה, ואין די במחשבה; ואף בדיעבד, ספק אם ניתן להקל בכך.

ויש אומרים, שגם השלב שלפני טוויית החוטים, שהוא 'ניפוץ' הצמר, צריך להעשות לשם מצוה, ונוהגים להקל בכך, אך יש שהורו כי לכתחילה יש להחמיר בדבר. ורבי ישראל סלנטר, נהג

כמה פעמים במהלך הטווייה של חוטי הציצית צריך לומר שעושים זאת לשם מצוה?

שעיקר הטווייה נעשה לשם מצוה. ואם אדם אחד החל בטווייה, ואמר שעושה כן לשם מצוה, ולאחר מכן המשיך אדם אחר בטווייה, ללא אמירה שעושה כן לשם מצוה - יש שפוסלים; ויש שמכשירים, משום שהשני נחשב כממשיך את מעשיו של הראשון, וממילא נחשב כל החוט כטווי לשם מצוה.

[שו"ע יא, א, ומשנ"ב ה-ו; ביאורים ומוספים דרשו, 2 רז; וראה שם, 10]

בהמשך לאמור: הטווה צמר לחוטי הציצית, די בכך שיאמר פעם אחת בתחילת הטווייה שעושה כן לשם מצוה ציצית, ואף אם הטווייה נמשכת זמן רב. ואם החל בטווייה שלא לשם מצוה, ורק במהלך הטווייה אמר שטווה לשם מצוה, אין האמירה מועילה על החלק שכבר טווה קודם לכן, אלא אם כן חשב כך כבר בתחילת הטווייה, אלא ששכח לומר זאת. ובנוגע לחלק המועט שנטווה מאליו בשעת הניפוץ - יש שהורו, שאינו פוסל את החוטים, כיון

האם ניתן להשתמש בחוטי ציצית שנטוו בידי פועלים גויים תחת פיקוח של יהודים?

וכמו כן, באופן זה, הטווייה כשרה אף כשנעשית בידי גוי, כאשר ישראל נוכח במקום ומלמדו ומזהירו לטוות לשם מצוה; ונחלקו הפוסקים, אם דברים אלו אמורים רק בנוגע לטווייה הנמשכת זמן קצר בלבד, או אף בטווייה הנמשכת זמן רב. וכשהקטן או הגוי טווים לבדם, ללא ישראל העומד בסמוך להם כנ"ל, החוטים פסולים.

[שו"ע יא, א-ב, משנ"ב ז, ח, ט ריב, וביה"ל ד"ה טאן, וד"ה וישראל; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

בהמשך לאמור: את טוויית חוטי הציצית, יש לבצע בידי ישראל גדול בן דעת בלבד. ואף אשה כשרה לטוויית חוטי הציצית, למרות שהיא פטורה ממצוה זו.

וכשלא ניתן למצוא ישראל גדול שיעשה את הטווייה, ולא ניתן להשיג חוטים מוכנים שנטוו בידי ישראל גדול - הטווייה כשרה אף כשהיא נעשית בידי קטן, או אדם שאינו בן דעת, בתנאי שישראל גדול נוכח במקום ומלמדו ומזהירם לטוות לשם מצוה.

* בגד שמטרת עשייתו היא לשם כיסוי הראש, פטור מציצית. וכן בגד שאינו מיועד להנאת לבישה', כגון סינר וחגורה, פטור מציצית. ובגד שנועד רק לכבוד, ולא להגנה מפני הקור או החום - נחלקו הפוסקים אם חייב בציצית; וראוי להחמיר ולעגל את אחת מקרנותיו, כדי שלא יהיו בו ארבע כנפות. * הפוסקים דנים בנוגע לבגדים כמו חליפות, חולצות, וכיוצא בהן, שיש בהם שתי כנפות בקצוות הצווארון, ושתי כנפות בשולי הבגד בצידו הקדמי - מדוע נהגו שלא לקשור בהם חוטי ציצית. ולדעת אחרונים רבים, ראוי לעגל את אחת מקרנות הבגד; וכך הכריע המשנה ברורה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע נשים חייבות בהדלקת נר חנוכה?

ראשו של אליפורני (מלך יון, או אחד משרי צבאה) בידי יהודית בת יוחנן כהן גדול. אולם, למנהג בני אשכנז שכל אחד מבני הבית מדליקים, אין הנשים מדליקות, משום שהן טפלות לאנשים; וכל שכן אשה שבעלה מדליק, מפני שאשתו כגופו. וגרים חייבים בהדלקת נר חנוכה, אף שאבותיהם לא נושעו בניסים אלו, ואף יכולים לברך "שעשה ניסים לאבותינו".

נשים פטורות ממצוות עשה דאורייתא ש'הזמן גרמן', ויש אומרים שהן פטורות אף ממצוות דרבנן שהזמן גרמן. אולם, במצות נר חנוכה - לכל הדעות נשים חייבות, משום שהיא נתקנה לזכר נס פך השמן, וגם לזכר ניסי המלחמה, ואף הנשים נושעו בניסים אלו. ועוד, שתחילת מפלת היוונים היתה על ידי אשה, בחיתוך

[שו"ע תרעה, ג, ומשנ"ב ט, י ריד; וראה אנצ"ת ע' אשה ציונים 186-192]

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

ג' בניסן | ביום זה בשנת רנ"ב, פורסם לראשונה צו לגירוש יהודי ספרד ובעקבותיו נשלחו לגירוש מאות אלפים ואחרים אולצו להמיר דתם

ביום זה בשנת רנ"ב, פורסם לראשונה צו לגירוש יהודי ספרד ובעקבותיו נשלחו לגירוש מאות אלפים ואחרים אולצו להמיר דתם. **יארצייט:**

- תקל"ב: רבי אפרים ב"ר צבי הירש (החכם צבי) אשכנזי זצ"ל, מברוד.
- תקפ"ב: רבי בנימין זאב וולף זצ"ל, מזבאריז, ב"ר יחיאל מיכל (המגיד מזלוטשוב) בעל רזין דאורייתא.
- תרכ"ט: רבי משה יעקב יעקל ב"ר אפרים שארף זצ"ל, מאושפיזין, בעל דרכי יושר.
- תרנ"ב: רבי אליעזר ירוחם ב"ר ישראל יצחק זצ"ל, מקראקא.
- תר"ץ: רבי יעקב שלמה בלייך זצ"ל, אב"ד מעריש-אוסטראה.
- תש"ל: רבי יוסף יונה צבי ב"ר יהודה הורוויץ זצ"ל, אב"ד אונסדורף-פפד"מ ובעל חגוי הסלע.
- תשס"ח: רבי נסים ב"ר אברהם הכהן מגוץ זצ"ל, מג'רבה, בעל מעשה נסים.

יש לי אתרוג בבית...

הג"ר מיכל יהודה ליפקוביץ אמר: פעם אמר לי אברך אחד: "אה, יש לי בבית אתרוג!" לשאלתי לפשר כוונתו, הוסיף ואמר: "היום אמי באה לבקר אותי!" בצורה כזאת הוא הבין כיצד להחזיק אבא ואמא - עם כל ההידורים שנוהרים בפרי עץ הדר. (דרכי החיים להגרמי"ל ח"ב עמ' שטו)

נשתדל להדר במצות כיבוד הורים ולעשות ככל יכולתנו כדי למלא את מבוקשם ולשמחם

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il